

[K. Axel Nielsen.]

Derimod siger lovforslaget intet om selve de regler — det, man i juridisk sprogbrug kalder de materielle retsregler — der gælder for handel om løsøre, regler, som bl. a. findes i købeloven af 1906. Om disse sidste retsregler oplyses det i bemærkningerne til lovforslaget, at der forberedes en konvention herom, og det er klart, som det også siges i motiveringen, at i samme grad de materielle bestemmelser er ens i de lande, konventionen omfatter, i samme grad mindskes betydningen af, om det er det ene eller det andet lands lovgivning, der skal anvendes. Det må naturligvis være en forudsætning, at domstolene i de forskellige lande har samme kvalifikationer, samme kvalitetsbeskaffenhed, f. eks. om der i de pågældende lande findes handelsretter med deltagelse af særligt sagkyndige dommere.

De forhold, lovforslaget angår, er hidtil ulovbestemte her i landet. Det betyder dog ikke, at vi ikke har haft regler herfor, og disse regler afviger næppe, i hvert fald ikke i principperne, fra dem, lovforslaget indeholder. For så vidt betyder lovforslaget kun en kodifikation af allerede gældende ret, der ligesom lovforslaget bygger på det såkaldte domicilprincip.

Der bør nok nedsættes et udvalg dels for at efterprøve lovforslagets overensstemmelse med konventionen, dels for at konstatere overensstemmelse med de tilsvarende lovforslag, der er forelagt i de øvrige nordiske lande. Om der så i forbindelse hermed skal ske direkte forhandling mellem de nordiske lovudvalg, kan vi jo drøfte i udvalget.

På mit partis vegne kan jeg anbefale lovforslaget til en velvillig behandling.

Formanden: Jeg gentager min henstilling om, at der er så megen ro i salen, at der kan forhandles på forsvarlig måde.

Ib Thyregod: Det lovforslag, vi her behandler, er jo af meget speciel karakter, men i virkeligheden har de regler, som findes

i lovforslaget, væsentlig betydning og vil få større og større betydning i tiden fremover, hvor den internationale handel bliver udvidet. Markedsdannelserne, vor eventuelle tilslutning til fællesmarkedet og alle de andre forhold i forbindelse hermed vil naturligvis bevirke, at problemerne om, hvilket lands lov der skal anvendes i forbindelse med køb af en vare, hvor parterne er fra forskellige lande, får større og større betydning, og at det bliver vigtigere at få klarlagt, at det ikke skal bero på tilfældigheder, hvorledes sagen bliver behandlet, afhængigt af, hvilket lands domstol der får med sagen at gøre.

Det, som efter lovforslaget skal være det principielle, er — hvad vi også i forvejen anerkender — at parterne skal kunne vedtage, hvilket lands lov der skal finde anvendelse. Det kan ske dels direkte udtrykkeligt ved en vedtagelse, dels mere indirekte stiltiende, og det forekommer mig, at den regel, der findes i lovforslagets § 3, ikke på helt klar måde siger, hvorledes forholdet skal være. Det siges, at der kan vedtages, at et bestemt lands retsregler skal finde anvendelse; vedtagelsen skal ske ved udtrykkelig bestemmelse eller utvetydigt fremgå af aftalen. Men andre spørgsmål om, hvorvidt parterne gyldigt har vedtaget anvendelse af et bestemt lands retsregler, bedømmes efter dette lands regler. Det er et spørgsmål, vi gerne vil se på i udvalget.

Hvis parterne ikke har aftalt noget, opstår spørgsmålet: hvad skal så gælde? Der er jo forskellige fremgangsmåder. I de nordiske lande har man lagt en del vægt på debtors forpligtelse, på, hvor han er bosat. I andre lande har man lagt vægt på indgåelsesstedet eller på opfyldelsesstedet. Med henblik på fællesmarkedet har det jo en vis interesse, at Tyskland lægger vægt på opfyldelsesstedet, og Tyskland har, så vidt det fremgår af bemærkningerne, ikke ratificeret den omtalte Haagerkonvention.

Det er af betydning at få helt klart frem, hvordan lovforslaget stiller sig til gældende dansk ret, på hvilke punkter der er forskel-